

ชื่อเรื่อง : ความคิดเห็นต่อรูปแบบการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้า และรูปแบบทางการเงิน
ผู้เขียน : วาสิตา ตันติวราชัย, อนงค์น้อยน์ ยังศรีพิทักษ์
ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทรัตน์ สิทธิวรรณันท์
ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชกรรม
ชุมชน มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2548

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อรูปแบบการนำร้านยาคุณภาพเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพ
ถ้วนหน้า และรูปแบบทางการเงินที่เหมาะสม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ผู้แทนจากหน่วยบริการปฐมภูมิหลัก (main contractor) ในพื้นที่ที่มีร้านยาคุณภาพ /
ร้านยาที่สมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยาตั้งอยู่ จำนวน 93 แห่ง
2. ผู้แทนจากร้านยาคุณภาพ /ร้านยาที่สมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนา และรับรองคุณภาพ
ร้านยา จำนวน 206 ร้าน
3. ผู้แทนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 7 ท่าน
4. ผู้แทนจากสภาเภสัชกรรม จำนวน 1 ท่าน
5. นักเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข จำนวน 1 ท่าน

โดยกลุ่มตัวอย่างข้อ 1 และข้อ 2 เลือกจากประชากรทั้งหมด ส่วนกลุ่มตัวอย่างข้อ 3-ข้อ 5

ทำ

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจงใจ (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำร้านยา
คุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และรูปแบบทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย 5
ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการนำภาคเอกชนเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพ
ถ้วนหน้า

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลัก
ประกันสุขภาพถ้วนหน้า และรูปแบบทางการเงิน

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นอื่น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นด้านต่าง ๆ แบบสอบถามแต่ละส่วน โดย
การหาค่าความถี่ และร้อยละ จำแนกตามหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการ
นำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และรูปแบบทางการเงิน นำข้อมูล
ที่ได้นำมาถ่วงดุลน้ำหนัก เพื่อหารูปแบบการเชื่อมโยง และรูปแบบทางการเงินที่เหมาะสม

ผลการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามจำนวน 268 ฉบับ ได้รับการตอบกลับ 56 ฉบับ (ร้อยละ 20.90) ผลการศึกษา
พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.22) เห็นด้วยกับความคิดเห็นต่อการนำภาคเอกชน
เชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ทั้งในส่วนของร้านยา และหน่วยบริการปฐมภูมิหลัก
(main contractor) โดยเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการนำภาคเอกชนเชื่อมเข้าสู่
ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้แก่ คลินิกแพทย์และร้านยาสามารถให้การบริการขั้นพื้นฐาน
ดูแลรักษาโรคเบื้องต้นได้ เป็นการลดภาระของโรงพยาบาล อีกทั้งประชาชนสามารถเข้าถึงการ
บริการได้อย่างสะดวก เพราะอยู่ใกล้ชุมชน เป็นการกระจายการบริการทางสาธารณสุขในชุมชน
มากขึ้น สำหรับเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับการนำภาคเอกชนเชื่อมเข้าสู่ระบบ
หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ร้อยละ 10.71) ได้แก่ หน่วยบริการ ต่าง ๆ ยังขาดความพร้อม ยังไม่
มีการวางระบบที่ชัดเจน อีกทั้งปัญหาทางด้านงบประมาณมีจำกัด อาจทำให้ภาคเอกชนไม่สามารถ
ให้บริการได้เต็มที่ และภาครัฐก็ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณทั้งหมดได้ ส่วนในความคิดเห็นต่อ
การนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ
71.43 เห็นด้วยกับการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเช่นกัน
สำหรับเหตุผลที่หน่วยงานต่าง ๆ เห็นด้วยกับการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้านั้น มีหลายเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นไว้ โดยในส่วนของร้าน
ยา เหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในการเชื่อมร้านยาคุณภาพเข้าสู่ระบบหลัก
ประกันสุขภาพถ้วนหน้า คือ ผู้รับบริการมีความสะดวกที่จะเข้าไปใช้บริการด้านสุขภาพ (ร้อยละ

64.44) และบทบาทของเภสัชกรเป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชน (ร้อยละ 60.00) ในส่วนของหน่วยบริการปฐมภูมิหลัก (main contractor) เหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า คือ ผู้รับบริการมีสิทธิที่จะเลือกใช้บริการจากสถานบริการได้มากขึ้น และผู้รับบริการมีความสะดวกที่จะเข้าไปใช้บริการด้านสุขภาพ (ร้อยละ 88.89) รองลงมา คือ บทบาทของเภสัชกรเป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชน (ร้อยละ 77.78) สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพ ได้แก่ ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงง่ายขึ้นสามารถลดปัญหาทางการเงินของโรงพยาบาล และเภสัชกรโรงพยาบาลสามารถมีเวลาในการดูแลผู้ป่วยมากขึ้น ร้านยาคุณภาพจะช่วยเพิ่มคุณภาพการรักษาพยาบาลให้ผู้ป่วยสามารถเข้ายาได้อย่างถูกต้องปลอดภัย ช่วยลดปัญหาการใช้ยาอย่างไม่สมเหตุผล และสามารถสนองตอบความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง

สำหรับบทบาทของร้านยาคุณภาพในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ในความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากร้านยาที่เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ บทบาทในการจ่ายยาตามใบสั่งแพทย์จากโรงพยาบาล และคลินิกที่อยู่ในเครือข่าย และบทบาทในการเป็นแหล่งให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ (ร้อยละ 73.33) ส่วนความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากหน่วยบริการปฐมภูมิหลัก (main contractor) ที่เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ บทบาทในการให้บริการดูแลโรคพื้นฐาน (common disease) โดยมีการกำหนดมาตรฐานการดูแลรักษาร่วมกันระหว่างโรงพยาบาลที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหลัก (main contractor) กับร้านยาคุณภาพ (ร้อยละ 88.89) รองลงมา ได้แก่ บทบาทในการเป็นแหล่งให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ และบทบาทในการเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านยาและให้ข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 77.78)

และในส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำร้านยาคุณภาพเชื่อมเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและรูปแบบทางการเงินนั้น พบว่าหน่วยงานต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเชื่อมโยงและรูปแบบทางการเงินเบิกจ่ายค่าตอบแทนแตกต่างกัน